

Til lovforslag nr. L 231. Vedtaget af Folketinget ved 3. behandling den 10. maj 1994

Forslag

til

Lov om ændring af straffeloven og retsplejeloven

(Rejsedommerordning, forkyndelse, udeblivelsesdomme i straffesager samt lønindeholdelse for bøder, sagsomkostninger og konfiskerede beløb m.v.)

§ 1

I straffeloven, jf. lovbekendtgørelse nr. 886 af 30. oktober 1992, foretages følgende ændringer:

1. § 52, *stk. 3*, ophæves, og i stedet indsættes:

»*Stk. 3*. Betales en bøde ikke, inddrives den, medmindre politiet skønner, at inddrivelse ikke er mulig eller væsentligt vil forringe den pågældendes levevilkår.

Stk. 4. Politiet kan inddrive bøder, sagsomkostninger og konfiskerede beløb i straffesager, der forfølges af det offentlige, ved udpantning og ved indeholdelse i den pågældendes indtægter efter reglerne om inddrivelse af personlige skatter i kildeskatteloven.

Stk. 5. Pålæg om indeholdelse efter *stk. 4* gives af politiet, som også modtager de indeholdte beløb. Indeholdelsen sker efter indeholdelse for skatte- og afgiftskrav og krav på underholdsbidrag. Politiet kan hos andre offentlige myndigheder indhente de oplysninger, der er nødvendige for at varetage indeholdelsen, herunder oplysninger om indkomst- og formueforhold. Endvidere kan politiet fra alle af offentlige myndigheder førte registre og de af domstolene førte registre over rettigheder over løsøre og fast ejendom kræve de oplysninger om skyldnerens forhold, som findes af betydning for tvangsfuldbyrdelsen. Oplysningerne meddeles skriftligt eller ved direkte dataoverførsel.

Stk. 6. Justitsministeren kan fastsætte regler om indeholdelse af indtægter efter *stk. 4*, her-

under om politiets kontrol med indeholdelsen, om pligter og erstatningsansvar for den indeholdelsespligtige, om udpantningsret for beløb, som den indeholdelsespligtige hæfter for, og om skyldnerens pligt til at give politiet oplysninger til brug ved indeholdelsen.

Stk. 7. For forsætlig eller uagtsom overtrædelse af bestemmelser, der er fastsat i medfør af *stk. 6*, kan fastsættes bødestraf. Der kan tillige fastsættes bestemmelser om bødeansvar for juridiske personer.«

2. I § 71 indsættes som *stk. 3*:

»*Stk. 3*. Justitsministeren fastsætter nærmere regler om antagelse og vederlæggelse af bistandsværger samt om disses opgaver og nærmere beføjelser.«

§ 2

I lov om rettens pleje, jf. lovbekendtgørelse nr. 905 af 10. november 1992, som ændret ved lov nr. 469 af 30. juni 1993, foretages følgende ændringer:

1. I § 4 indsættes efter *stk. 2* som nyt stykke:

»*Stk. 3*. Der ansættes en dommer ved Østre Landsret og to dommere ved Vestre Landsret fortrinsvis til varetagelse af de i § 45 nævnte opgaver.«

Stk. 3 bliver herefter *stk. 4*.

2. § 16 a, *stk. 1, 3. pkt.*, affattes således:

»Retterne i Gladsaxe, Tåstrup, Hørsholm,

Svendborg, Kolding og Skanderborg består af 2 dommere.«

3. § 17, stk. 1, affattes således:

»Der ansættes 2 dommere ved retterne i Gentofte, Glostrup, Helsingør, Hillerød, Frederikssund, Holbæk, Slagelse, Næstved, Haderslev, Sønderborg, Vejle, Fredericia, Silkeborg, Viborg, Frederikshavn og Hjørring.«

4. I § 17 a, stk. 2, 1. pkt., indsættes efter »bemyndigelse til«: »at træffe afgørelser efter § 350, stk. 3, og«.

5. Efter § 44 indsættes:

»§ 45. Landsrettens præsident kan meddele midlertidig beskikkelse som yderligere dommer ved en byret, når byrettens forhold tilsiger det. Bestemmelsen i § 44, stk. 4, finder tilsvarende anvendelse.

Stk. 2. Beskikkelse efter stk. 1 kan uden ansøgning kun meddeles de i § 4, stk. 3, nævnte dommere, der gør tjeneste i landsretskredsen. Beskikkelsen kan i intet tilfælde meddeles ud over et samlet tidsrum af 2 år.

Stk. 3. Sker beskikkelsen ved en af de i § 17, stk. 1 eller 4, omhandlede byretter, træffer landsretspræsidenten efter forhandling med byrettens medlemmer bestemmelse om, hvilke forretninger der skal varetages af den midlertidigt beskikkede dommer.«

6. I § 51 ændres »jfr. § 44« til: »jf. § 44 og § 45«.

7. I § 154, stk. 2, indsættes som 2. pkt.:

»Det gælder dog ikke afslag på begæring om forkyndelse af stævningen for sagsøgte, jf. § 350, stk. 2.«

8. I § 163 indsættes efter stk. 1 som nyt stykke:

»*Stk. 2.* I straffesager, hvor der er spørgsmål om frihedsstraf, kan vedkommende dog alene domfældes som udebleven, jf. § 847, stk. 3, nr. 4, såfremt forkyndelse er sket for denne personlig.«

Stk. 2 bliver herefter til stk. 3.

9. § 165, stk. 2, affattes således:

»*Stk. 2.* I sager, der behandles af retten, afholdes vederlaget for forkyndelse af statskassen bortset fra forkyndelse af de domme, der omhandles i § 219, stk. 4. Skal vederlaget ikke

afholdes af statskassen, betales det forud af den, der begærer forkyndelsen foretaget.«

10. § 219, stk. 4, affattes således:

»*Stk. 4.* Har retten bestemt, at forkyndelse af stævningen ikke skal ske, og er sagsøgte dømt efter § 354, stk. 3, eller efter § 354, stk. 6, uden at have indleveret svarskrift, regnes de i stk. 3 nævnte frister for sagsøgtes vedkommende fra afgørelsens forkyndelse for ham.«

11. I § 219 indsættes som *stk. 5* og *6*:

»*Stk. 5.* I straffesager bør tiltalte, hvis han er fængslet, bringes til stede ved dommens afsigelse.

Stk. 6. Er tiltalte ikke til stede ved afsigelsen, meddeler anklagemyndigheden ham udskrift af dommen. Udskriften af en fældende dom skal forkyndes, medmindre tiltalte er gjort bekendt med tidspunktet for domsafsigelsen eller sagen er afgjort i medfør af § 934. Udskriften af dommen skal altid forkyndes, hvis sagen i medfør af § 847, stk. 3, nr. 1-5, er fremmet i tiltaltes fravær. Tiltalte vejledes om retsmidlerne mod afgørelsen. Vejledningen gives ved afsigelsen, hvis tiltalte er til stede, og ellers ved den efterfølgende meddelelse. Er borgerligt krav forfulgt under sagen, finder reglen i stk. 3 tilsvarende anvendelse.«

12. I § 312, stk. 2, indsættes efter 3. pkt.:

»Udgifter til forkyndelse af de afgørelser, der er nævnt i § 219, stk. 4, erstattes ikke, medmindre det må antages, at sagsøgte har forsøgt at unddrage sig forkyndelsen.«

13. § 348, stk. 3 og 4, affattes således:

»*Stk. 3.* Med stævningen skal indleveres

- 1) genparter af denne,
- 2) genparter af de dokumenter, som sagsøgeren agter at påberåbe sig, for så vidt de er i hans besiddelse, og
- 3) kuvert med sagsøgtes navn og adresse som modtagerbetegnelse og med rettens navn og adresse som afsenderbetegnelse.

Stk. 4. Der skal indleveres ny kuvert som nævnt i stk. 3, nr. 3, hvis retten har truffet bestemmelse efter § 350, stk. 2, og sagen begæres foretaget på ny. Dette gælder dog ikke, når sagsøgte har angivet adresse i henhold til § 351, stk. 3.«

14. I § 348 indsættes som *stk. 5*:

»*Stk. 5.* Justitsministeren kan fastsætte bestemmelser om, at stævninger skal udfærdiges på særlige blanketter, og om genparter og kuverter, jf. stk. 3 og 4.«

15. § 349, stk. 1, 2. pkt., affattes således:

»Det samme gælder, hvis der ikke indleveres genparter m.v. som fastsat i § 348, stk. 3 og 4, eller det indleverede ikke opfylder de krav, som fastsættes efter § 348, stk. 5.«

16. I § 350 indsættes som *stk. 2 og 3:*

»*Stk. 2.* Retten kan bestemme, at stævningen ikke skal forkyndes. I så fald sender retten genparter som nævnt i § 348, stk. 3, nr. 1 og 2, til sagsøgtens adresse som opgivet af sagsøgeren. Vejledning som nævnt i stk. 1 vedlægges.

Stk. 3. Retten kan afvise sagen, hvis angivelser af sagsøgtens navn og adresse, jf. § 348, stk. 2, nr. 1, er unøjagtig, således at forkyndelse ikke kan foretages på grundlag af sagsøgerens oplysninger. § 349, stk. 1, 3. pkt., og stk. 2, finder tilsvarende anvendelse.«

17. § 351, stk. 1, affattes således:

»Retten indkalder parterne til et møde med et varsel, der i almindelighed skal være mindst 2 uger. Varslet regnes fra forkyndelsen eller tidspunktet for afsendelse i henhold til § 350, stk. 2.«

18. § 352, stk. 1, 3. pkt., ophæves, og i stedet indsættes:

»Fristen regnes fra pålæggets forkyndelse eller afsendelse. Fristen kan efter anmodning forlænges.«

19. I § 354, stk. 5, indsættes som *2. pkt.:*

»De i § 219, stk. 4, nævnte domme skal indeholde bemærkning om, at retten har truffet bestemmelse i henhold til § 350, stk. 2.«

20. I § 488, stk. 2, indsættes efter *1. pkt.:*

»Anmodning vedrørende de i § 219, stk. 4, nævnte domme skal desuden være ledsaget af bevis for, at dommen er forkyndt for skyldneren.«

21. I § 731, stk. 1, indsættes som *litra i:*

»i) når sager, hvor der er spørgsmål om frihedsstraf, fremmes i medfør af § 847, stk. 3, nr. 4.«

22. § 847 affattes således:

»§ 847. Udebliver tiltalte ved begyndelsen eller i løbet af domsforhandlingen, og kan den pågældende ikke straks bringes til stede, udsættes sagen, medmindre retten beslutter at fremme domsforhandlingen helt eller delvis efter stk. 2 og 3.

Stk. 2. Er tiltalte udeblevet trods lovlig tilsigelse og uden oplyst lovligt forfald, kan retten bestemme, at der skal ske afhøring af vidner og syns- og skønsmænd, der er mødt, hvis det findes foreneligt med hensynet til tiltalte, og hvis udsættelse af afhøringen vil være til væsentlig ulempe for de mødte eller medføre væsentlig udsættelse af sagen. Afhøring kan dog kun ske, såfremt tiltaltes forsvarer er mødt.

Stk. 3. En domsforhandling kan fremmes til dom i tiltaltes fravær, hvis retten ikke finder tiltaltes tilstedeværelse nødvendig,

- 1) når tiltalte er undvejet, efter at anklageskriftet er forkyndt for den pågældende,
- 2) når tiltalte efter at være mødt ved sagens pårøb har forladt tingstedet uden rettens tilladelse,
- 3) når der under sagen alene er spørgsmål om ubetinget frihedsstraf i 6 måneder eller derunder, konfiskation, retlighedsfrakendelse eller erstatning og tiltalte har givet samtykke til sagens fremme,
- 4) når der under sagen alene er spørgsmål om ubetinget frihedsstraf i 30 dage eller derunder, konfiskation, førerretsfrakendelse eller erstatning, eller
- 5) når forhandlingen skønnes utvivlsomt at ville føre til tiltaltes frifindelse.

Stk. 4. Medmindre tiltalte har samtykket heri, kan domsforhandling alene fremmes i medfør af stk. 3, nr. 4, såfremt tiltalte har været lovligt tilsagt, jf. § 163, og ved tilsigelsen er gjort bekendt med, at udeblivelse uden oplyst lovligt forfald kan bevirke, at tiltalte dømmes i overensstemmelse med den rejste tiltale.«

23. I § 932 indsættes efter *stk. 1* som nyt stykke:

»*Stk. 2.* Forkyndelse efter *stk. 1* kan undlades, når der ikke under sagen er spørgsmål om højere straf end bøde. I så fald sendes tilsigelsen til tiltalte med et varsel, der i almindelighed skal være mindst 2 uger fra afsendelsen. En genpart af anklageskriftet vedlægges, hvis genpart skulle være udleveret i tilfælde af forkyndelse.«

Stk. 2 bliver herefter stk. 3.

24. § 962, stk. 3, 2. pkt., og § 966, stk. 1, 3. pkt., ophæves, og i stedet indsættes:

»Ansøgning om anketilladelse skal indgives til Justitsministeriet inden 2 uger efter dommens afsigelse. Hvis det er tiltalte, der vil anke, beregnes fristen efter bestemmelserne i § 963, stk. 3, litra a.«

25. I § 963, stk. 3, indsættes som *litra a*:

»a) Fristen for anke regnes fra dommens afsigelse eller, hvis forkyndelse af dommen er påbudt, jf. § 219, stk. 6, fra forkyndelsen. Hvis sagen er afgjort i medfør af § 934 og tiltalte ikke var til stede eller gjort bekendt med tidspunktet for dommens afsigelse, regnes fristen dog fra den dag, anklagemyndigheden har sendt tiltalte udskrift af dommen.«

Litra a og b bliver herefter litra b og c.

26. § 987, stk. 1, 1. og 2. pkt., affattes således:

»Er en udebleven tiltalt blevet domfældt, uden at anke efter reglerne i kapitel 83 kan finde sted, kan domfældte begære sagen genoptaget til ny forhandling, når den pågældende godtgør at have haft lovligt forfald og ved ham utilregnelige omstændigheder har været forhindret fra i tide at anmelde dette, eller at stævningen ikke rettidigt er kommet til domfældtes kundskab. Begæringen må fremsættes over for den ret, som har afsagt dom i sagen, inden sådan frist som bestemt i § 948, jf. § 949 og § 963.«

27. Efter § 1002 indsættes:

»§ 1003. Justitsministeren kan fastsætte bestemmelser om, at politimesterens afgørelse om henstand med eller afdragsvis betaling af bøder, sagsomkostninger og konfiskation ikke kan indbringes for højere administrativ myndighed.«

28. § 1013, stk. 3, affattes således:

»Stk. 3. Omkostninger, som det er pålagt at erstatte, kan inddrives efter de i bogen om den borgerlige retspleje foreskrevne regler eller ved tilbageholdelse i indtægter efter de regler, der gælder for bøder, jf. straffelovens § 52.«

29. § 1018 e, stk. 1, 3. pkt., affattes således:

»Har tiltalte ikke været til stede ved dommens afsigelse, beregnes fristen efter bestemmelserne i § 963, stk. 3, litra a.«

§ 3

§ 1 gælder ikke for Færøerne, men kan ved kongelig anordning sættes i kraft for Færøerne med de ændringer, som de særlige færøske forhold tilsiger.

§ 4

Stk. 1. Loven træder i kraft den 1. oktober 1994, dog træder § 2, nr. 1-3, 5 og 6, i kraft den 1. juni 1994.

Stk. 2. § 1 og § 2, nr. 27 og 28, finder anvendelse på bøder, sagsomkostninger og konfiskation, der er fastslået ved endelig dom eller vedtagelse efter lovens ikrafttræden.

Stk. 3. § 2, nr. 4, 7-26 og 29, finder anvendelse på sager, som anlægges, eller hvor der rejses tiltale i 1. instans, efter lovens ikrafttræden.

GROVE

/ Ahlmann-Ohlsen